

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	11 0 - 12 - 2024	
Klasifikacijska oznaka	500-01/24-01/5	Org. jed. 65
Uredbeni broj:	50-24-4	Pril. - Vrijednost -

KLASA: 022-03/24-12/92
URBROJ: 50301-04/25-24-8

Zagreb, 9. prosinca 2024.

Hs**NP*500-01/24-01/5*50-24-4**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog deklaracije o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi (predlagatelji: Klub zastupnika Hrvatske demokratske zajednice, Klub zastupnika Domovinskog pokreta, Klub zastupnika Hrvatske narodne stranke i nezavisnih zastupnika, Klub zastupnika Hrvatske socijalno-liberalne stranke i nezavisnog zastupnika Vladimira Bileka, Klub zastupnika nacionalnih manjina i Klub zastupnika Nezavisni i HSU) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 500-01/24-01/5, URBROJ: 65-24-3, od 4. prosinca 2024.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu deklaracije o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske pozdravlja predloženu inicijativu i predlaže Hrvatskome saboru prihvaćanje Prijedloga deklaracije o pravima umirovljenika i osoba starije životne dobi, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Hrvatske demokratske zajednice, Klub zastupnika Domovinskog pokreta, Klub zastupnika Hrvatske narodne stranke i nezavisnih zastupnika, Klub zastupnika Hrvatske socijalno-liberalne stranke i nezavisnog zastupnika Vladimira Bileka, Klub zastupnika nacionalnih manjina i Klub zastupnika Nezavisni i HSU, aktom od 3. prosinca 2024.

Predmetni Prijedlog deklaracije obuhvaća sva ključna područja važna za naše umirovljenike i osobe starije životne dobi s ciljem osiguravanja dostojanstvene, sigurne i mirne starosti. Vlada Republike Hrvatske posebno ističe svoju opredijeljenost jačanju svih segmenata i kapaciteta u cilju poboljšanja skrbi o umirovljenicima i starijim osobama.

Vlada Republike Hrvatske podsjeća kako je u prethodnom mandatu posebna skrb u mirovinskom sustavu bila posvećena umirovljenicima s najnižim primanjima, i to zakonskim izmjenama kojima je od 1. siječnja 2023. omogućeno korištenje dijela obiteljske mirovine uz osobnu mirovinu, dodatno povećane obiteljske mirovine za 10 % i najniže mirovine za 3 %. Najniže mirovine su tako povećane za 89 %, čime su gotovo udvostručene u odnosu na 2016. godinu. Prosječna sveukupna mirovina, koja se od 2012. do 2016. povećala za 12 eura, od 2016. rasla je za 74 %, za 263 eura, i danas iznosi 623 eura s tendencijom daljnjeg rasta. Potrebno je istaknuti da su niže mirovine u najvećoj mjeri posljedica kraćeg mirovinskog staža umirovljenika pri čemu treba naglasiti da je prosječna starosna mirovina za 40 i više godina staža u listopadu 2024. iznosila 913,36 eura, a njezin udio u prosječnoj plaći bio je 69 %. Vlada Republike Hrvatske će i dalje, prema Programu Vlade i uvažavajući gospodarske okolnosti te cilj održivosti i stabilnosti mirovinskog sustava, kontinuirano poduzimati ciljane mjere kako bi bila oslonac umirovljenicima te općenito starijima i nemoćnima kojima je potrebna podrška društva.

U proteklim godinama, za ublažavanje posljedica rasta cijena te za zaštitu standarda umirovljenika, osigurana je isplata devet jednokratnih dodataka, ukupno vrijednih preko 613 milijuna eura, koje je primilo u prosjeku oko 700 tisuća umirovljenika. Posljednja u nizu je odluka o isplati jednokratnog novčanog primanja koja je, u dijalogu i partnerstvu s umirovljeničkim udrugama te predstavnicima umirovljenika u Hrvatskome saboru, donesena na sjednici Vlade 5. prosinca ove godine, kojom su obuhvaćeni svi korisnici mirovine obveznog mirovinskog osiguranja, kao i nacionalne naknade za starije osobe u visini od 80 eura po korisniku. Tom mjerom obuhvaćeno je preko milijun i 200 tisuća umirovljenika te korisnika naknade za starije osobe. U duhu suradnje Vlade i umirovljenika, nastavlja se i dijalog u okviru trećeg saziva Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe koje je ključno za poboljšanje položaja umirovljenika. Kako je i najavljeno, uz daljnji rast mirovina i jačanje položaja umirovljenika, a nakon usvajanja predmetne Deklaracije, do 2028. godine namjerava se donijeti i zakon o starijim osobama koji će odgovoriti na izazove i potrebe starijih osoba, po čemu će Hrvatska biti među prvima u Europi.

Nakon osam godina povećavanja mirovina, razvoja usluga i infrastrukture, za umirovljenike te starije i nemoćne, u novom mandatu Vlada nastavlja provoditi odgovornu mirovinsku politiku usmjerenu prije svega na povećanje razine adekvatnosti mirovina. Stoga je u Programu Vlade Republike Hrvatske 2024. - 2028. predviđen rast mirovina od 30 % kako bi prosječna mirovina na kraju mandata iznosila najmanje 750 do 800 eura. Tome će, uz redovno usklađivanje mirovina, pridonijeti i predviđene izmjene zakonskog okvira koje se odnose na promjenu formule usklađivanja mirovina, povećanje dodanog staža za svako rođeno dijete sa šest na 12 mjeseci, uvođenje godišnjeg dodatka za umirovljenike i redefiniranje modela povećanja mirovine za svaki mjesec kasnijeg umirovljenja, tzv. bonifikacije.

Isto tako, Vlada Republike Hrvatske posebno ističe uvođenje nacionalne naknade za starije osobe 1. siječnja 2021. novog prava starijih osoba radi osiguranja osnovnog zaštitnog prihoda za starije osobe. Taj novi institut u našem pravnom sustavu od 1. siječnja 2024. dodatno je unaprijeđen kako bi se podigla razina socijalne zaštite za ovu posebno ranjivu kategoriju naših sugrađana te je iznos nacionalne naknade sa 120,71 euro povećan na 150 eura mjesečno, a uvjeti za ostvarivanje prava značajno ublaženi kroz dvostruko povećanje prihodovnog cenzusa i snižavanje duljine trajanja prebivališta, što je rezultiralo značajnim povećanjem broja korisnika za više od 138 %.

Vlada Republike Hrvatske posebnu pozornost pridaje starijim osobama koje su prepoznate kao posebno ranjiva skupina društva te su brojnim mjerama unaprijeđene socijalne usluge koje povećavaju kvalitetu života starijih osoba i omogućavaju im duži ostanak u njihovim domovima. Pritom je posebno važno istaknuti pokretanje izgradnje 18 novih centara za starije osobe vrijednih preko 159 milijuna eura te osiguranje gotovo 2 tisuće novih smještajnih kapaciteta i 4,5 tisuća izvaninstitucijskih usluga. Za naredno razbolje osigurali smo dodatnih 22 milijuna eura s ciljem osiguranja dodatnih kapaciteta i ravnomjernog regionalnog širenja usluga za starije osobe.

Nadalje, kroz različite programe i projekte osigurali smo unaprijeđenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici te poticanje deinstitucionalizacije.

Financirali smo brojne projekte širenja mreže socijalnih usluga u zajednici među kojima treba istaknuti program „Zaželi“, u okviru kojeg su u prve tri faze financirana 1.182 projekta vrijedna 292,2 milijuna eura, a zaposleno je više od 22.600 žena za pružanje usluga podrške i skrbi za 129 tisuća starijih i nemoćnih osoba. U okviru posljednjeg objavljenog Poziva „Zaželi - prevencija institucionalizacije“ do sada je ugovoreno 513 projekata ukupne vrijednosti 460,4 milijuna eura. Zaposleno je više od 9.600 osoba koje pružaju usluge podrške i potpore za gotovo 58 tisuća krajnjih korisnika.

Također, treba istaknuti i važan pilot-projekt besplatnog željezničkog prijevoza umirovljenika i osoba starijih od 65 godina na području Republike Hrvatske koji se provodi od 1. siječnja 2024. Realizacijom projekta broj putovanja umirovljenika i osoba starijih od 65 godina počeo je rasti te je do 30. listopada 2024. evidentirano oko 1,1 milijun putovanja. Znatno se povećao i broj umirovljenika i osoba starijih od 65 godina koji koriste pogodnost besplatnog putovanja s 34.692 na 174.000 koliko ih posjeduje pametnu karticu za navedeni pilot-projekt.

S obzirom na uspješnost pilot faze, te ostvarene rezultate u pogledu stjecanja povjerenja novog broja korisnika vlaka kao prijevoznog sredstva u svakodnevnim putovanjima kao i onim povremenim, predloženo je donošenje Zaključka o provođenju projekta besplatnoga željezničkog prijevoza umirovljenika i osoba starijih od 65 godina, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. U okviru projekta 1,2 milijuna umirovljenika i osoba starijih od 65 godina imat će mogućnost neograničeno koristiti željeznički prijevoz na području Republike Hrvatske.

Slijedom navedenoga, Prijedlog deklaracije bit će temelj za daljnje razvojne inicijative s ciljem da starije osobe u Republici Hrvatskoj žive u okruženju koje poštuje njihovo dostojanstvo, prava i potrebe, pružajući im podršku koja im je potrebna za kvalitetan život u trećoj životnoj dobi, stoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru njezino usvajanje.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnike Marinka Lukendu i Ivana Vidiša.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

